# Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 20 [Verbleib unbekannt]

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 29.



Cod. XX. Decal.

membran. Fol. fec. ix. et xiv. 1. 2. 7.

S. Biblia v. et N. Testamenti.

Characteribus quidem minusculis, sed elegantissimis exaratus, ac Edenburgi 20 aureis comparatus. Continet universa Biblia V. et N. Testamenti juxta versionem S. Hieronymi, et veteris vulgatæ, quod ea collatione cum Bibliis ejusdem sancti, ao 1476. et a Martianæo in Biblioth. divina S. Hieron. editis, facta sit manifestum. Cæterum opera pretium erit, codicem nostrum diligentius discquirere, ac memorabilia annotare. Absque ullo titulo incipit epistola nata S. Hieron. ad Paulinum: "Frater Ambrosius mihi tua munuscula perferens". Post hanc ejusdem Prologus in Pentateuchum ad Desiderium: "Desiderii mei desiderata advexi literas". Jam sequuntur genes. Exod. Levit. Num. et Deuteron. in capitula quidem divisa, sed non in versus, quod in toto codice observatur.

Librum Josue præcedit Prologus S. Hier. "Tandem finito Pentateucho Moysi". Dein libb. Judicum, et Ruth.

Libro I Regum præponitur Prologus S. Hieron. qui dicitur Galeatus: "Viginti et duas literas esse apud Hebræos"; sequuntur ordine IIII. et IV Reg. Postea Paralipom. libb. duo cum prolog. S. Hieron: "Si septuaginta interpretum". Capitulo ultimo libri 2di annexa est oratio Manassis Regis Juda apocrypha: "Domine Deus omnipotens Patrum nostrorum". Contuli cum Bibliis P. Sabatier, T. 2. p. 1009. et adductis ibi Mss. Colbertinis n. 270. et n. 999. ac maxime his conformam nostram orationem deprehendi, uti in edit. ao 1476. (a)

Libro Esdræ I. profatus est prologus S. Hier. in Esdram et Nehemiam ad Domnionem et Lagatianum: "Utrum difficilius sit, facere quod poscitis." Hic liber non in decem, ut habet nostra vulgata, sed in septem est capitula disjunctus. Liber, qui est apud nos 2dus, novo inchoatur capitulo, sed sine titulo, nisi quod rubro sit prescriptum: Nee, id est Nehemiæ, quo tamen non obstante in fronte foliorum sequentium legitur: Esdræ I. Liber iste absolvitur capitibus XIII. ut in vulgata.

Post ultimum capitulum imediate sequitur: "Incipit liber secundus Esdræ", et continet capitula 27. Est iste liber, quem diximus 3tium Esdræ,

(a) Orationem Manassis scripsam fuisse in sermonibus Regum Israel, et in sermonib. Hozai Prophetæ, testatur locus 2. Paralip. 33. 18. 19. Ea vero, quæ hodie Regis illius nomine exstat, verbis Paralipomenon uno veluti tenore subjicitur ab Auctore Constitut. Apostolicarum II. 22. atque fatente Coteterio fictitia est ac extra canonem librorum divinorum collocata. — Ea antiquis eam plures genuinam habuere, quod inde apud Fabric. Biblioth. græc. lib. 3. p. 29. — Græcos etiamnum hodie inter alia canticа hac Manassis oratione uti, notavit Leo Allatius de libb. eccleriast. græcor. p. 62. — Qui vero affirmarunt, eam nec græce nec hebraice reperiri, adeant Lambec. Comment. Bibl. Cæs. lib. 2. p. 27. et 279. Confer. p. 14. Dupin in Proleg. Constit. Apostl. p. 17. Labb. Concil. T. 1. Paris. 1671. Coteleriu Patres Apostl. — Biblia Hob. Sept. 1540. et Walton. Polyglotta.

## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 20 [Verbleib unbekannt]

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 30.



ad apocrypha rejectus. S. Hieronymus in mox dicto Prologo +~~orationem Manassis scriptam fuisse in sermonibus regum Israel, et in sermonibus Hozai Prophetae, testatur locus 2. Paralip. 33, 18. 19. Ea vero, quae hodie Regis illius nomine exstat verbis Paralipomenon uno veluti tenore subjicitur ab Auctore constitut. Apostolicorum II. 22. atque fatente Cotelerio fictitia est ac extra Canonem libr. divinor. collocata. Ex antiquis eam plures genuinam habuere, quos vid. apud Fabric. Biblioth. graecae, lib. 3. c. 29. Graecos etiamnum hodie inter alia cantica hac Manassis oratione uti, notavit Leo Allatius de libb. eccl. graec. p. 62. Qui vero affirmarunt, eum nec graece nec hebraice reperiri, adeant Zambecc. comment. Bibl. caes. lib. 3. p. 37. et 379. Bonfrer. p. 14. Dupin. in Proleg. Bibl. constit. Apostolic. p. 17. Labbei concil. T. I. Paris 1671. Cotelerii Patr. Apost. Biblia Rob. Stephani 1540. Waltoni Polyglott~~ + in Esdram et Nehem. Utrum difficilius inter alia ait: "Nec quemquam moveat, quod unus a nobis "editus est, nec Apocryphorum tertii et quartii somni"is delectetur, quia et apud Hebraeos Esdrae Neemiaeque "sermones in unum volumen coarctantur, et quae non ha"bentur apud illos, – – sunt procul abjicienda." Ex his patet, librum 1. et 2. Esdrae uno conclusum fuisse volumine jam ab Hebraeis, uti et in codice nostro. Librum vero tertium (: qui codici nostro secundus :) esse apocryphum, et ab alio quam Hieronymo translatum. (Isidorus Hispal. VI. 2. orig. vocat eum (: sicut codex noster :) librum secundum, negans eum apud Hebraeos haberi; sed Joh. Morino p. 225. Exercit. Bibl. ex hebraico translatus videtur. Graece exstare negarunt viri nonnulli docti, quia deest in nonnullis Bibliorum editionibus. In plerisque vero exstat, et in Polyglottis Parisiens. et Londin. legitur graece, Syriace, ac latine. Quis eum Latio donaverit, cum nulla suppetunt argumenta, dignosci nequit; sed diu ante Hieron. tempora latine lectitatum constat e Tertulliano, Cypriano, Ambrosio et aliis.

Hunc 3tium Esdrae librum exhibet Sabatier Bibl. suorum Tom. 3. p. 1041. duplici columna, quarum una versionem vulgatam, altera versionem alteram nempe ex Codice Colbertino, uti docet praefatio, continet. Codex noster versionem vulgatam sequitur, exceptis quibusdam variantibus, sed nullius momenti

**Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 20 [Verbleib unbekannt]**

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 31.



lectionibus, et numero capitum; nam apud Sabatier totus liber absolvitur capitibus 9, in Ms. nostro capitibus 27.

Liber Tobiae cum praefatione S. Hier. ad Episcopos Chromatium et Heliodorum; juxta versionem ejusdem sancti.

Liber Judith cum praefat. S. Hier. Apud Hebraeos liber Judith. Hanc excipit altera. "Arphaxad rex medorum superatis multis gentilibus", ignoti Authoris, quae potius brevis est ac compendiosa narratio totius libri Judith. Versio est S. Hieronymi ex Chaldaico facta, ut in Vulgata.

Liber Esther cum praef. S. Hier. "Librum Esther variis translatoribus". Versio S. Hier. ex Hebr. ut in Vulgata.

Liber Job cum dupplici S. Hier. praefat. una: "Cogor per singulos divinae scripturae libros"; altera. Si aut fiscellam junco texerem". Priorem praefecit S. Pater versioni, ex fonte Hebraico, posteriorem versioni juxta LXX exaratae. Ubi notandum, Hieronymum in illa verum et novum translatorem egisse, in hac potius correctorem. Quod codicem nostrum attinet, est in eo versio emendata a S. Hier. uti habetur in Vulgata. Ex collatione proditae sunt quaedam vocum transmutationes et lectiones variantes, sed sensum minime mutantes.

Liber Psalmorum absque Praefatione. Praemittendum censeo, S. Hieronymum etiam in Psalmos duplicem navasse operam; 1mo eos emendando ad editionem LXX, ut ipse scribit ad Paulum et Eustochium; 2do eos de novo ex fonte hebraico transferendo. Codex noster continet versionem ex Graeco juxta emendationem S. Hier. uti habetur in Bibliis vulgatae editionis. Illud autem memoratu dignum, quod Psalmis, sicut in hebraico, nulli appositi numeri, quos in graeci habent; et quod Psalmorum inscriptiones seu tituli modo cum vulgata hodierna, modo cum vulgata veteri concordes, modo ex utraque compositae inveniantur; imo Ps. 148. in fronte gerit titulum: Alleluja. Aggaei et Zachariae, plane ut in Graeco.

Parabolae Salomonis cum prologo S. Hieron. Jungat epistola, quos jungit Sacerdotium, quae in vulgata dicuntur proverbia. Versio est ejusdem Sancti, quam concinnavit ex fonte hebraico, sed subsequis temporibus variis Graecorum additamentis interpolata. Capite 31. a verbis: Mulierem fortem quis singulis versibus propositae sunt litterae alphabethicae hebraicae, Aleph, Beth etc. plane ut in editione opp. S. Hier. a Martianaeo T. I. p. 970.

**Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 20 [Verbleib unbekannt]**

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 32.

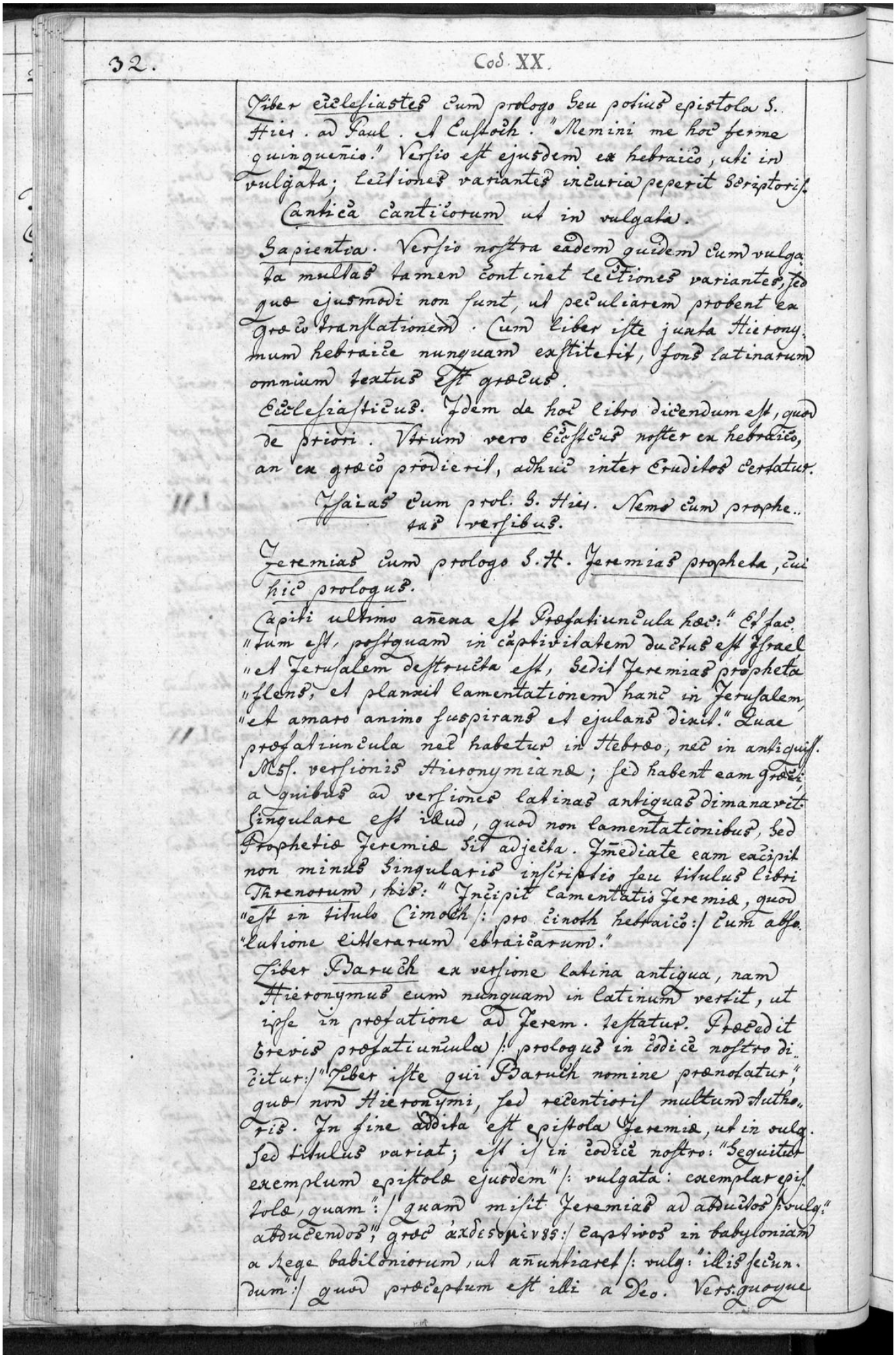



Liber ecclesiastes cum prologo seu potius epistola S. Hier. ad Paul. A Eustoch. "Memini me hoc ferme quinquennio." Versio est ejusdem ex hebraico, uti in vulgata; lectiones variantes incuria peperit scriptoris.

Cantica canticorum ut in vulgata.

Sapientia. Versio nostra eadem quidem cum vulgata multas tamen continet lectiones variantes, sed quae ejusmodi non sunt, ut peculiarem probent ex graeco translationem. Cum liber iste juxta Hieronymum hebraice nunquam exstiterit, fons latinarum omnium textus est graecus.

Ecclesiasticus. Idem de hoc libro dicendum est, quod de priori. Utrum vero Eccstcus noster ex hebraico, an ex graeco prodierit, adhuc inter Eruditos certatur.

Isaias cum prol. S. Hier. Nemo cum prophetas versibus.

Jeremias cum prologo S. H. Jeremias propheta, cui hic prologus.

Capiti ultimo annexa est Praefatiuncula haec: "Et factum est, postquam in captivitatem ductus est Israel "et Jerusalem destructa est, sedit Jeremias propheta "flens, et planxit lamentationem hanc in Jerusalem, "et amaro animo suspirans et ejulans dixit." Quae praefatiuncula nec habetur in Hebraeo, nec in antiquiss. Mss. versionis Hieronymianae; sed habent eam graeci, a quibus ad versiones latinas antiquas dimanavit. Singulare est illud, quod non lamentationibus, sed Prophetiae Jeremiae sit adjecta. Immediate eam excipit non minus singularis inscriptio seu titulus libri Threnorum, his: "Incipit lamentatio Jeremiae, quod "est in titulo Cimoch /: pro cinoth hebraico :/ cum absolutione litterarum ebraicarum."

Liber Baruch ex versione latina antiqua, nam Hieronymus eum nunquam in latinum vertit, ut ipse in praefatione ad Jerem. testatur. Praecedit brevis praefatiuncula /: prologus in codice nostro dicitur :/ "Liber iste qui Baruch nomine praenotatur," quae non Hieronymi, sed recentioris multum Authoris. In fine addita est epistola Jeremiae, ut in vulg. sed titulus variat; est is in codice nostro: "Sequitur exemplum epistolae ejusdem" /: vulgata: exemplar epistolae, quam" :/ quam misit Jeremias ad abductos /: vulg." abducendos", graec ἀκδεσομένους :/ captivos in babyloniam a Rege babiloniorum, ut annuntiaret /: vulg: "illis secundum" :/ quod praeceptum est illi a Deo. Vers. quoque

**Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 20 [Verbleib unbekannt]**

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 33.



71. noster legit; "a purpura quoque et marmore, quæ super teneant", vulg: "a purpura quoque et murice, quæ super illos tineant." Cetera variantes minoris momenti.

Ezechiel, cum prolog. S. Hier. "Ezechiel Propheta cum Joachim".

Daniel, cum prologo S. Hier. "Danielem Prophetam".

Jam sequuntur XII. Prophetæ minores cum prologis S. Hier. eodem ordine et eadem versione, uti in codice XII.

Libri duo Machabæorum cum trino prologo; quorum primus et secundus sunt Rhabani Mauri; seu potius epistolas dixerim, Prima est ad Ludovicum Regem "Domino excellentissimo et in cultu Xtiane Religionis "Strenuissimo lodovico Regi rabanus vilissimus servorum "dei in domino dnoꝝ ꝑpetuā optat Salutem"; altera ad Geraldum Sacri palatii archidiaconum: "Reverentissimo et omni caritatis offo dignissimo Geraldo Sacri "palacii archidiacono. Rabanus vilis Dei servus servoꝝ "in Xpō Salutem". Tertius incipit: "Machabeorum /: libri quoda scriptore omissum :/ duo prænotant prælia". Forsitan etiam hic Rhabanum habet authorem; destitutus autem operum ejus editione, nihil certi affirmare possum.

Novi Testamenti librorum ordo est sequens.

1. Quatuor evangelia cum suis præfationibus, de quibus vide, quæ ad codicem XIV diximus. Illud autem hic loci prorsus singulare est, præfatiunculam ipsius Evangelistae Lucæ Quoniam quidem multæ præpositam esse prologo Lucas Syrus, et hoc finito demum incipere Evangelium his verbis: "Fuit in diebus Herodis".

2. Epistolæ S. Pauli, ad Romanos, ad Corinthios, ad Galathas, ad Ephesios, ad Philippenses, ad Thessalonicenses, ad Colocenses, ad Thimotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos. Singulis epistolis præmittuntur brevissimæ Sinopses.

3. Actus Apostolorum, cum prologo mutilo: "Lucas Antiochenus natione Syrus" perperam Hierony. adscripto.

4. Epistola S. Jacobi, cum prol. S. Hier. Non ita ordo est apud Græcos; qui tamen S. Doctori ab eruditis abjudicatur.

5. Epistolæ S. Petri sine prologo.

6. Epistolæ S. Joānis, absque numerorum distinctione, sed per modum epistolæ unius; imo ubi incipit

**Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 20 [Verbleib unbekannt]**

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 34.

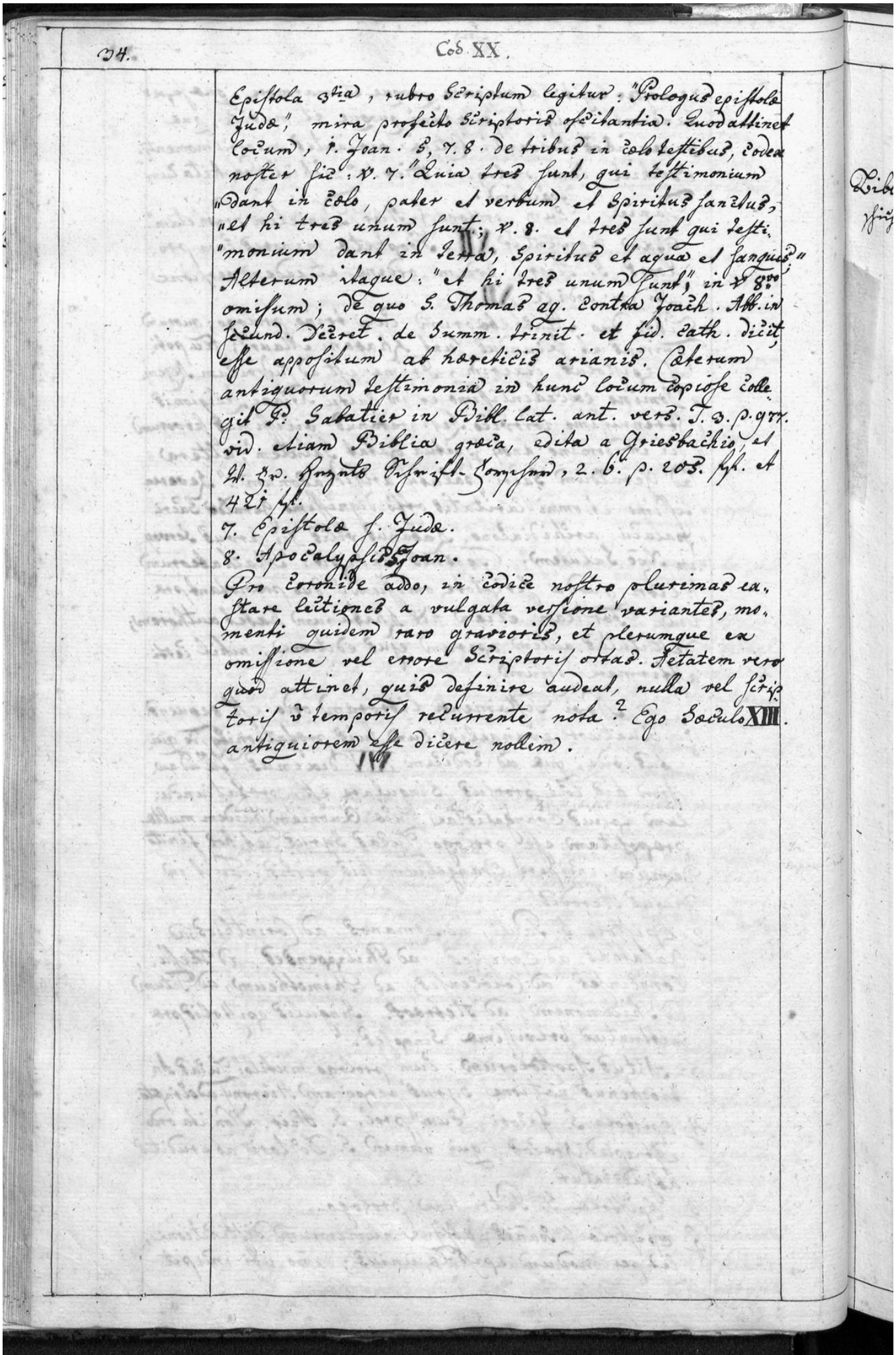



Epistola 3tia, rubro Scriptum legitur: "Prologus epistolæ Judæ," mira profecto Scriptoris oscitantia. Quod attinet locum, 1. Joan. 5, 7. 8. de tribus in cœlo testibus, codex noster sic: v. 7. "Quia tres sunt, qui testimonium "dant in cœlo, pater et verbum et Spiritus sanctus, "et hi tres unum sunt; v. 8. et tres sunt qui testi- "monium dant in terra, Spiritus et aqua et sanguis." Alterum itaque: "et hi tres unum sunt," in v. 8vo omissum; de quo S. Thomas aq. contra Joach. Abb. in secund. Decret. de Summ. trinit. et fid. cath. dicit, esse appositum ab hæreticis arianis. Cæterum antiquorum testimonia in hunc locum copiose collegit P. Sabatier in Bibl. lat. ant. vers. T. 3. p. 977. vid. etiam Biblia græca, edita a Griesbachio, et W. Fr. Hezets Schrift-Forscher, 2. 6. p. 205. sqq. et 421 sqq.

7. Epistolæ s. Judæ.

8. Apocalypsis S. Joan.

Pro coronide addo, in codice nostro plurimas ex- stare lectiones a vulgata versione variantes, mo- menti quidem raro gravioris, et plerumque ex omissione vel errore Scriptoris ortas. Aetatem vero quod attinet, quis definire audeat, nulla vel scrip- toris v̄ temporis recurrente nota? Ego Sæculo XIII. antiquiorem esse dicere nollem.

# Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 20 [Verbleib unbekannt]

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at - Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken
Permalink: manuscripta.at/?ID=27391